

Hoge muzikale prestaties en gevoel voor design zijn, ondanks diverse goedbedoelde inspanningen, nog steeds twee disciplines die moeilijk te verenigen schijnen te zijn binnen de Hifi. De onlangs geïntroduceerde combinatie van MC Prisma en Sublight vormt op deze constatering een gunstige uitzondering. Peter Paul Duisterhof bericht.

MC is een van de iamdels tot ver over de grenzen bekend geworden Nederlandse luidsprekerfabrikanten. Geestelijk vader van MC, Rob Meyst, verbaasde al in 1985 de audiowereld met zijn ontwerp van de MC2. Al spoedig daarna volgde er een aantal andere modellen, waarvan de M1 en de M3 waarschijnlijk het meest bekend zijn. Beide luidsprekers vallen op grond van de prestaties in de High End categorie, waarbij de prijzen opvallend beschaafd blijven. Helaas heeft MC nog altijd een beetje een 'insiders' imago; het zijn uitstekende producten, maar de naamsbekendheid is nog niet zo groot. De kwaliteit is echter zodanig dat MC luidsprekers nogal eens als referentie gebruikt worden (o.a. door Menno van der Veen) en dat gebeurt echt niet als ze niet boven elke twiifel verheven zijn.

Een van de meest gerucht makende ontwikkelingen van dit jonge bedrijf was de gepatenteerde luidsprekerophanging (zie HomeStudio 1/1991). Hierbij maken de units geen direct contact meer met het frontpaneel. Het voert te ver om in dit artikel in te gaan op de finesses van dit systeem, maar het blijft een feit dat we hier te maken hebben met een zeer unieke en doordachte constructie.

Waar de M1 en M3 nog beschikken over een min of meer conventioneel uiterlijk, tonen de allernieuwste producten een duidelijke verandering in de richting van een zo fraai mogelijk design. De hier

Topdesign en tien jaar ervaring leiden tot klinkend succes

MC Prisma en Sublight

geteste combinatie is daar wel het beste voorbeeld van, maar ook de aanzienlijk goedkopere 'Perspective' luidspreker beschikt over een zeer opvallend uiterlijk. Deze richting, ooit ingezet door Studio de Schop en Driade, krijgt bij MC een opvallend vervolg.

Verderop in deze test zullen we zien hoe vorm en functie naadloos geïntegreerd worden in een prachtig totaalontwerp.

Hoewel deze MC set niet de eerste satelliet/subwoofer combinatie is die ik in huis heb gehad, is het wel de eerste keer dat ik er een test aan wijd. Normaliter ben ik niet echt van een dergelijk systeem gecharmeerd, maar MC is er voor een groot deel in geslaagd mijn bezwaren weg te nemen. Een test derhalve op het raakvlak van design en geluid.

FRAAIE BLIKVANGER

Als eerste deze keer aandacht voor het uiterlijk, omdat deze set een blikvanger *par excellence* is. Beginnend met de satelliet luidsprekers, die nog het meest lijken op zeer lang uitgerekte diamanten. Met zijn vijfhoekige vorm en de gefacetteerde bovenzijde is de Prisma een ware uitdaging voor de fabriek die deze luidspreker uit MDF naadloos weet te produceren. De, in een punt toelopende zuil blijft door middel van een zeer bijzondere bijpassende voetconstructie enigszins naar voren hellend overeind staan. In detail valt het moeilijk te beschrijven, maar wellicht geeft bijstaande foto enige duidelijkheid.

De gekozen vorm is niet alleen optisch bijzonder aantrekkelijk, maar biedt ook in technisch opzicht een aantal voordelen. Parallel lopende vlakken komen in de Prisma niet voor en de diverse panelen zijn in feite klein, stijf en ongelijk van vorm. Dit zijn allemaal factoren die staande golven en paneelresonanties voor een belangrijk deel uitsluiten. De afwerking van het geheel is absoluut perfect.

Waar de Prisma nog puur functioneel is, verbergt de subwoofer een typisch grappje. Deze 'sublight'

woofer bestaat uit een forse 164 cm hoge zuil, die een naar boven toe uitlopende vorm heeft. Beide baspoorten bevinden zich aan de zijkanen en bovenin treft u een ...lamp!

Door middel van de gemonteerde dimmer doet de subwoofer dus tevens dienst als een subtiel te doseren lichtbron, waarmee achterwand en plafond voor een deel verlicht kan worden. Een leuke en originele oplossing die bij bezoekers stevast leidde tot enthousiaste reacties.

DE TECHNIEK

De Prisma en Sublight combinatie bevat naast het oogstrelende uiterlijk ook een aantal bijzonder technische aspecten. Het meest opmerkelijke is daarbij de filtertechniek, waarbij MC gebruik maakt van een seriefilter. Dit staat in tegenstelling tot het meer gebruikelijke parallelfilter, waarbij elke unit in feite over een apart filternetwerk beschikt. De voordelen van een parallelfilter moet men vooral zoeken in een heel exacte en goed te berekenen controle over de individuele units. Een nadeel daarentegen vormt het gegeven dat er bij een dergelijke configuratie nogal eens fasefouten kunnen ontstaan. De door MC gebruikte filters (in feite een 1e orde filter) kennen vooral op fasegebied veel minder problemen. Omdat beide units in feite in serie staan, zorgen de filtercomponenten ervoor dat de units elk, de voor hen zo gunstig mogelijke frequenties krijgen toegevoerd. Op deze wijze is de spanning over de luidsprekers samen nagenoeg gelijk aan de versterkerspanning.

De terugkeer van de eigenlijk al oude seriefilter-techniek wordt vergemakkelijkt door de kwaliteit van de tegenwoordige units. De unitkeuze speelt bij een seriefilter namelijk een nog grotere rol dan bij een parallelfilter.

Wat dat betreft speelt MC op safe, getuige de bezetting van de Prisma. Voor de hoogweergave wordt 25mm softdome tweeter van Seas gebruikt, met een interne neodymium magneet. Deze unit valt vooral op door zijn zeer geringe

afmetingen; een frontplaat ontbreekt zelfs volledig.

De plaatsing in de Prisma wordt geoptimaliseerd door deze tweeter zo dicht mogelijk tegen de laag/middenunit te monteren. De chassisrand van deze 10cm Vifa polypropyleen eenheid bedekt zelfs het uiterste randje van de tweeter. Hierdoor ontstaat bijna het ideaal van een puntbron.

De centrale as van beide units ligt zeer dicht bij elkaar.

De genoemde Vifa unit is al wat langer bekend en is eigenlijk ontwikkeld als laag/middenunit. Evenals de meeste andere producten van deze fabrikant heeft ook deze unit een behoorlijk lange inspeeltijd nodig. Opvallend zijn verder de forse uitslagen waartoe deze unit in staat is. De Vifa zorgt ervoor dat de Prisma ook bij het ontbreken van een subwoofer nog altijd in staat is een zeer behoorlijk laag te produceren, in ieder geval beter dan men op grond van de geringe afmetingen zou vermoeden.

SUBLIGHT

Het grote subwoofer-systeem werkt met behulp van twee 17 cm Bravox units, die voorzien zijn van een polypropyleen-conus. Beide bevinden zich in een afgesloten kamer en monden uit in één gemeenschappelijke kamer met twee basreflexpoorten, die op ongelijke hoogte in de zijwanden zijn aangebracht. Dit 'dubbele bandpass' systeem vinden we ook in de KEF 104.

De gekozen constructie met twee relatief kleine baseenheden leidt ook hier tot een zeer goed gecontroleerde laagweergave, die eerder doet denken aan een gesloten systeem.

Handig, en in sommige ruimtes zelfs noodzakelijk is de gevoeligheidsinstelling aan de achterzijde van de subwoofer. Deze loopt via een variabele weerstand in vier stappen van 86 dB tot en met 89 dB. Met eerstgenoemde 86 dB ligt de gevoeligheid nagenoeg gelijk aan die van de Prisma en deze instelling leidde dan ook tot het meest uitgebalanceerde resultaat. Naar moderne maatstaven is deze

gevoeligheid tamelijk laag. Een voldoende krachtige versterker is dan ook een 'must'; zeker de laagweergave profiteert daarvan.

LUISTERTEST

De MC set werd voornamelijk in combinatie met de Audio Innova-

tiebereik van de subwoofer en de richtingsgevoeligheid voor lage frequenties. Dit laatste leidt tot de tamelijk onzinnige bewering dat men een subwoofer in principe vrijwel overal in de luisterruimte kan plaatsen. Misschien is het wel zo dat het menselijk oor niet in staat is om de richting van de aller-

van subwoofersystemen vind ik het potentiële gevaar van het ontstaan van fasefouten en de minder plezierige effecten bij de geluidswaergave op lage volumes. Hier bedoel ik het volgende mee. Wanneer een subwoofersysteem uitsluitend voor achtergrond muziek wordt gebruikt, lijkt het vaak alsof de laagweergave onevenredig sterk gaat overheersen. Sta je bijvoorbeeld in een ander vertrek, dan hoor je de melodielijn nauwelijks, maar de fysieke gewaarwording van de lage frequenties blijft.

Ouders met kinderen die house-muziek draaien kennen dit verschijnsel waarschijnlijk wel. Op het moment dat je eindelijk de kamer binnenstormt om te vragen of die herrie niet wat zachter kan, blijkt vaak dat de installatie niet eens bijzonder hard staat; slechts de bassen dringen onevenredig hard door.

Door de aanwezige mogelijkheid om bij deze MC-set het rendement van de subwoofer aan te passen is dit verschijnsel voor het grootste deel afwezig, maar helemaal verdwenen is het niet. Overigens gelden deze constatering vooral voor popmuziek en in mindere mate voor klassiek.

MC is zo verstandig geweest om de weergave van de subwoofer slechts tot 100 Hz te laten doorlopen en de invloed op het laag/midden is dan ook gering. Wanneer enkel de satellieten dicht tegen de achterwand geplaatst worden valt het zelfs op dat ze nog een heel behoorlijk en strak laag produceren. Interessante informatie voor mensen die deze set in gedeeltes willen aan-

schaffen!

Als geheel zet deze MC set zeker bij orchesteriaal werk en symphonischerockmuziek een indrukwekkend beeld neer, met een opvallend goede plaatsing. De homogeniteit van een, uit twee luidsprekers bestaand systeem wordt net niet gehaald, maar het verschil is slechts klein.

De hoogweergave van de softdome tweeter is opvallend fraai en sprankelend, zonder een moment te overheersen. Het enige gebied waarin deze luidsprekers iets min-

der present zijn, is het hoog-midden.

Dit is niet zo vreemd wanneer we ons realiseren, dat het grootste deel hiervan voor rekening van de tweeter komt. Het vertaalt zich vooral in een wat mindere doortekening bij vrouwelijke vocalisten. Dit viel het meeste op bij moeilijk verstaanbare passages en de hoorbare uitspraak van medeklinkers, zeker wanneer ik het materiaal vergeleek op de Reference 3a Master Control. Over het algemeen is de weergave echter geslaagd en compleet en het is absoluut een van de beste subwoofersystemen die ik tot nu toe heb gehoord.

CONCLUSIE

Deze MC set toont overduidelijk aan dat het wel degelijk mogelijk is om een goed klinkend systeem met een perfecte en unieke vormgeving op de markt te brengen. In een tijd waarin we nog altijd overspoeld worden door zuilvormige systemen, is deze set op zijn minst vernieuwend te noemen. Als ik uitsluitend op geluidskwaliteit beoordeel, dan is er sprake van een goede weergave, die een hele ruime voldoende scoort. Nemen we daarbij de vormgeving in ogenschouw, dan wordt het duidelijk dat er een stevige meerwaarde wordt toegevoegd, waarmee een zeer aantrekkelijk geheel ontstaat. Deze set zal waarschijnlijk meermaals uitsluitend al op het uiterlijk verkocht worden.

Voor diegenen onder u, die alleen uit zijn op een zo perfect mogelijk geluid, biedt luidsprekerfabrikant MC de M3; een wat meer conventionele luidspreker die in vrijwel dezelfde prijsklasse ligt.

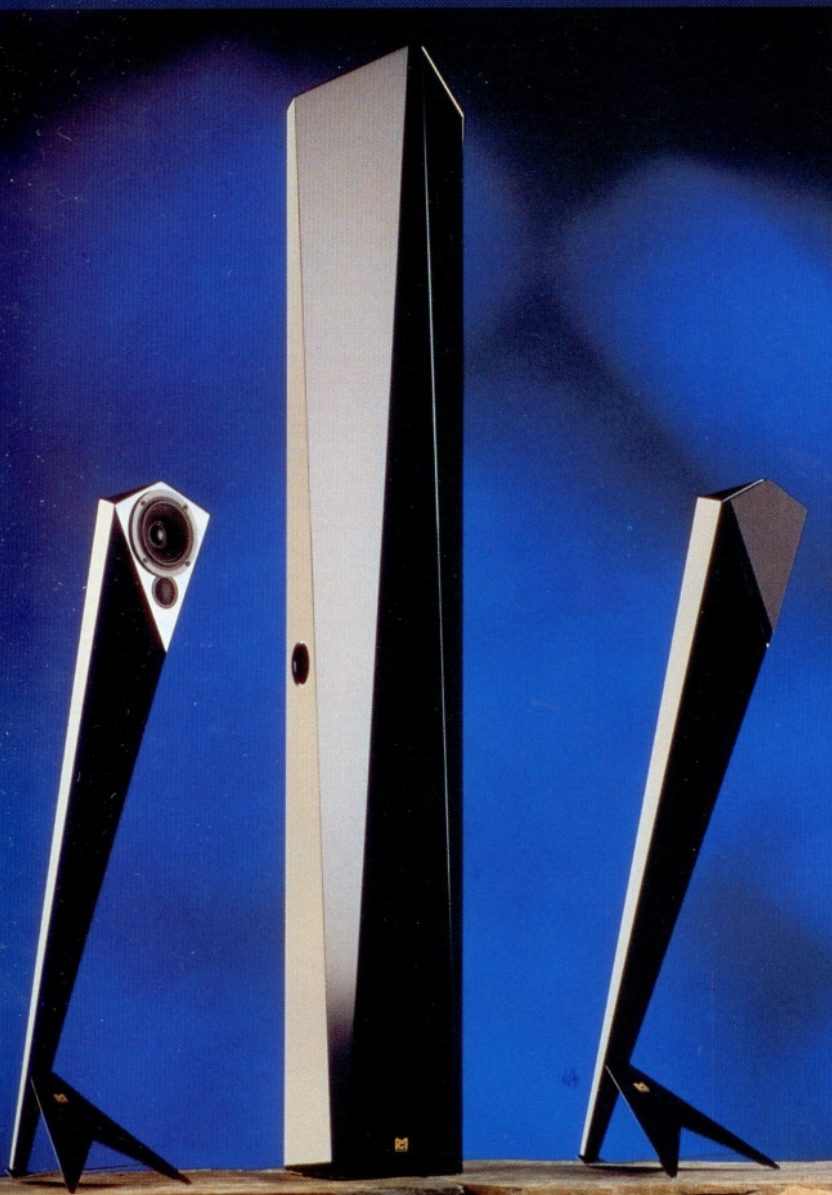
Hopenlijk zal deze, hierboven besproken nieuwste MC ontwikkeling leiden tot een grotere naamsbekendheid. Na bijna tien jaar consequent werken aan kwaliteit is dat niet meer dan verdiend!

Totale setprijs MC Prisma & Sublight: f 4000,- (zwarte uitvoering). Elke andere kleur f 400,- extra.

MC Prisma apart: f 1980,-/set. In hoogglans of andere kleur f 2180,-/set

MC Sublight apart: f 1998,-. In hoogglans of andere kleur f 2198,-

**Informatie: Perspective Audio
Telefoon: 080-586034**

tions 500 versterker en de Duson CD100 speler gebruikt. Luidsprekerkabels kwamen van Ocos, Linn en Monster Cable.

In mijn inleiding meldde ik al dat ik normaal gesproken geen liefhebber van subwoofersystemen ben. Dit heeft deels een technische achtergrond en voor een deel ligt het ook aan mijn relatief kleine luisterruimte, waarin lage frequenties al snel gaan overheersen.

Technische bezwaren (die wel degelijk in de praktijk hoorbaar zijn) betreffen vooral het frequen-

laagste frequenties (stel 20 - 50 Hz) waar te nemen, maar zelfs als dat al waar is, dan ligt het probleem nog vaak in het ontwerp van de subwoofer zelf. Veel subwoofers lopen namelijk aanmerkelijk verder door dan 100 Hz en dan wordt niet alleen de plaatsing belangrijk, maar ontstaat er tevens een behoorlijke beïnvloeding van het laag/midden.

Bij de opstelling van deze MC set heb ik dus bewust gekozen voor een precieze plaatsing tussen beide Prisma satellieten. Andere nadelen